Zbirka odločb sodne prakse

SKLEPNI PREDLOGI GENERALNEGA PRAVOBRANILCA
HENRIKA SAUGMANDSGAARDA ØEJA,
predstavljeni 22. februarja 2018 [1]

Zadeva C-632/16

Dyson Ltd,
Dyson BV
proti
BSH Home Appliances NV

(Predlog za sprejetje predhodne odločbe, ki ga je vložilo rechtbank van koophandel te Antwerpen (gospodarsko sodišče v Antwerpnu, Belgija))

„Predhodno odločanje – Direktiva 2010/30/EU – Delegirana uredba (EU) št. 665/2013 – Prodaja sesalnikov – Energijska nalepka – Navedba pogojev, v katerih so bili opravljeni testi za uvrstitev sesalnika v energijski razred – Prepoved spreminjanja oblike ali vsebine energijske nalepke – Prepoved uporabe dodatnih oznak, s katerimi se povzamejo ali pojasnijo podatki z energijske nalepke – Direktiva 2005/29/ES – Nepoštene poslovne prakse – Varstvo potrošnikov – Člen 2(d) – Pojem poslovne prakse – Uporaba energijske nalepke – Člen 3(4) – Pravila Unije, ki urejajo posebne vidike nepoštenih poslovnih praks – Pojem nasprotja – Obstoj – Neuporaba Direktive – Člen 7 – Zavajajoča opustitev – Bistven podatek – Neobstoj – Podatek, ki ga v skladu z Uredbo št. 665/2013 ni treba navesti“

I. Uvod

1. Rechtbank van koophandel te Antwerpen (gospodarsko sodišče v Antwerpnu, Belgija) je z odločbo z dne 6. julija 2016, ki je na Sodišče prispela 7. decembra 2016, pri Sodišču vložilo predlog za sprejetje predhodne odločbe v zvezi z razlago člena 7 Direktive 2005/29/ES [2] in Delegirane uredbe (ES) št. 665/2013 [3].

2. Ta predlog je bil vložen v okviru spora med družbama Dyson Ltd in Dyson BV (v nadaljevanju skupaj: Dyson) na eni strani ter družbo NV BSH Home Appliances NV (v nadaljevanju: BSH) na drugi strani glede več oznak z opisom porabe energije sesalnikov, ki jih družba BSH prodaja pod znamkama Siemens in Bosch, vključno z energijsko nalepko, katere uporaba se zahteva z Uredbo št. 665/2013 (v nadaljevanju: energijska nalepka). Družba Dyson meni, da gre za nepošteno poslovno prakso v smislu Direktive 2005/29, ker družba BSH te oznake uporablja, ne da bi bilo pojasnjeno, da temeljijo na rezultatih testov, opravljenih s prazno vrečko za prah. Poleg tega se predložitveno sodišče sprašuje, ali je to, da družba BSH uporablja oznake, s katerimi se povzamejo podatki z energijske nalepke, združljivo z navedeno uredbo.

1 Jezik izvirnika: francoščina.

2 Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. maja 2005 o nepoštenih poslovnih praksah podjetij v razmerju do potrošnikov na notranjem trgu ter o spremembi Direktive Sveta 84/450/EGS, direktiv Evropskega parlamenta in Sveta 97/7/ES, 98/27/ES in 2002/65/ES ter Uredbe (ES) št. 2006/2004 Evropskega parlamenta in Sveta (UL 2005, L 149, str. 22).

3 Delegirana uredba Komisije z dne 3. maja 2013 o dopolnitvi Direktive 2010/30/EU Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z označevanjem sesalnikov z energijskimi nalepkami (UL 2013, L 192, str. 1).

3. Sodišču predlagam, naj na ti vprašanji odgovori tako, da morajo dobavitelji in trgovci v skladu z Uredbo št. 665/2013 uporabljati *izključno* energijsko nalepko, ne da bi pri tem spremenili njeno vsebino ali obliko. Tak pristop je po mojem mnenju potreben zaradi ohranitve cilja standardizacije podatkov, ki se končnim uporabnikom zagotavljajo glede porabe energije, da se omogoči enostavna primerjava zadevnih izdelkov, kot se izvaja z določbami Direktive 2010/30/EU[4] in navedene uredbe.

4. Glede na razlago te uredbe, ki jo predlagam, menim, da je treba člen 3(4) Direktive 2005/29 razlagati tako, da se ta direktiva ne uporablja v okoliščinah spora o glavni stvari, saj zadevni trgovci nimajo manevrskega prostora pri uporabi energijske nalepke in dodatnih oznak, s katerimi se povzamejo ali pojasnijo podatki z energijske nalepke.

II. Pravni okvir

A. Pravo Unije

1. Direktiva 2005/29

5. V uvodni izjavi 10 Direktive 2005/29 je navedeno:

„Treba je zagotoviti, da sta ta direktiva in obstoječa zakonodaja [Unije] usklajeni, zlasti če se v določenih sektorjih uporabljajo podrobne določbe o nepoštenih poslovnih praksah. […] Zato se ta direktiva uporablja samo, kolikor ne obstajajo posebne določbe [Unije], ki urejajo posebne vidike nepoštenih poslovnih praks, na primer zahteve po informacijah in pravila o načinu predstavitve informacij potrošniku. Zagotavlja varstvo potrošnikov, v kolikor ni na voljo posebne sektorske zakonodaje na ravni [Unije], in prepoveduje trgovcem, da ustvarijo lažen vtis o naravi izdelkov. To je zlasti pomembno za zapletene izdelke, ki predstavljajo visoko raven tveganja za potrošnike, na primer nekatere finančne storitve. Ta direktiva posledično dopolnjuje pravni red [Unije], ki se uporablja za poslovne prakse, škodljive ekonomskim interesom potrošnikov.“

6. Člen 2(d) navedene direktive določa naslednjo opredelitev pojma „poslovne prakse“: „vsako dejanje, opustitev, ravnanje, razlaga ali tržne komunikacije, vključno z oglaševanjem in trženjem, s strani trgovca, neposredno povezano s promocijo, prodajo ali dobavo izdelka potrošnikom“.

7. Člen 3 navedene direktive, naslovljen „Področje uporabe“, v odstavku 4 določa:

„V primeru nasprotja med določbami te direktive in drugimi pravili [Unije], ki urejajo posebne vidike nepoštenih poslovnih praks, prevladajo slednja in se uporabljajo za te posebne vidike.“

8. Člen 7 Direktive 2005/29, naslovljen „Zavajajoče opustitve“, določa:

„1. Poslovna praksa se šteje za zavajajočo, če v konkretnem primeru ob upoštevanju vseh značilnosti in okoliščin ter omejitev sredstva komunikacije izpusti bistvene informacije, ki jih glede na kontekst povprečni potrošnik potrebuje za sprejetje odločitve ob poznavanju vseh pomembnih dejstev, in s tem povzroči ali bi utegnila povzročiti, da povprečni potrošnik sprejme odločitev o poslu, ki je drugače ne bi sprejel.

4 Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. maja 2010 o navajanju porabe energije in drugih virov izdelkov, povezanih z energijo, s pomočjo nalepk in standardiziranih podatkov o izdelku (UL 2010, L 153, str. 1). Ta direktiva je bila z učinkom od 1. avgusta 2017 razveljavljena z Uredbo (EU) 2017/1369 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. julija 2017 o vzpostavitvi okvira za označevanje z energijskimi nalepkami in razveljavitvi Direktive 2010/30/EU (UL 2017, L 198, str. 1), in sicer na podlagi člena 20 navedene uredbe.

2. Za zavajajočo opustitev se šteje tudi, če trgovec ob upoštevanju okoliščin, opisanih v odstavku 1, prikriva ali na nejasen, nerazumljiv, dvoumen način ali ob nepravem času navede bistvene informacije iz navedenega odstavka ali ne opredeli komercialnega namena poslovne prakse, če ta ni razviden iz konteksta in če v enem ali drugem primeru to povzroči ali bi utegnilo povzročiti, da povprečni potrošnik sprejme odločitev o poslu, ki je drugače ne bi sprejel.

[…]

5. Zahteve po informacijah, določene s pravom [Unije] glede tržnih komunikacij, vključno z oglaševanjem ali trženjem, katerih neizčrpni seznam je podan v Prilogi II, se štejejo za bistvene.“

2. Direktiva 2010/30

9. V uvodnih izjavah 5 in 8 Direktive 2010/30 je navedeno:

„(5) Zagotavljanje točnih, ustreznih in primerljivih podatkov o specifični porabi energije izdelkov, povezanih z energijo, bi moralo vplivati na končne uporabnike, da se odločijo za izdelke, ki med uporabo porabijo ali posredno vodijo do manjše porabe energije in drugih bistvenih virov, kar spodbuja proizvajalce, da sprejmejo ukrepe za zmanjšanje porabe energije in drugih bistvenih virov izdelkov, ki jih izdelujejo. To bi moralo posredno spodbujati tudi učinkovito uporabo teh izdelkov, da bi prispevali k uresničevanju cilja EU o 20 % povečanju energetske učinkovitosti. Samo delovanje tržnih sil brez teh podatkov ne bo spodbudilo smotrne porabe energije in drugih bistvenih virov za te izdelke.

(8) Podatki imajo ključno vlogo pri delovanju tržnih sil in je zato treba uvesti enotno nalepko za vse izdelke istega tipa, da bi se morebitnim kupcem zagotovili dodatni standardizirani podatki o stroških teh izdelkov, kar zadeva energijo in porabo drugih bistvenih virov, in da bi se sprejeli ukrepi, da bi se morebitnim končnim uporabnikom, ki ne vidijo razstavljenega izdelka in tako nimajo priložnosti, da bi videli nalepko, prav tako zagotovili ti podatki. Zaradi učinkovitosti in uporabnosti bi morala biti nalepka takšna, da jo končni uporabnik zlahka prepozna, preprosta in jedrnata. V ta namen bi bilo treba ohraniti obstoječo obliko nalepke kot osnovo za obveščanje končnih uporabnikov o energetski učinkovitosti izdelkov. Porabo energije in druge podatke v zvezi z izdelki bi bilo treba izmeriti v skladu s harmoniziranimi standardi in metodami.“

10. Člen 1 navedene direktive, naslovljen „Področje uporabe“, v odstavku 1 določa:

„Ta direktiva določa okvir za uskladitev nacionalnih ukrepov v zvezi z informiranjem končnega uporabnika, zlasti z nalepkami in podatki o izdelku, [o] porab[i] energije ter po potrebi drugih bistvenih virov med uporabo in dodatnih podatk[ih] v zvezi z izdelki, povezani[mi] z energijo, s čimer se končnim uporabnikom omogoči, da izberejo učinkovitejše izdelke.“

11. Člen 3 navedene direktive, naslovljen „Odgovornosti držav članic“, v odstavku 1 določa:

„Države članice zagotovijo:

(a) da vsi dobavitelji in trgovci, ki imajo sedež na njihovem ozemlju, izpolnjujejo svoje obveznosti iz členov 5 in 6;

(b) za izdelke, ki jih zajema ta direktiva, je prepovedano prikazovanje drugih nalepk, znakov, simbolov ali napisov, ki niso skladni z zahtevami te direktive in ustreznih delegiranih aktov, če tako prikazovanje lahko zmede končne uporabnike v zvezi s porabo energije ali, kjer je ustrezno, drugih bistvenih virov med uporabo;

[…]“

12. Člen 4 Direktive 2010/30, naslovljen „Zahteve v zvezi s podatki“, določa:

„Države članice zagotovijo, da:

(a) so končni uporabniki o podatkih v zvezi s porabo električne energije, drugih oblik energije in po potrebi drugih bistvenih virov med uporabo ter o dodatnih podatkih v skladu z delegiranimi akti v skladu s to direktivo[…] obveščeni s standardnimi podatki o izdelku in z nalepko, ki se nanaša na izdelke, ki se dajo v prodajo, najem, nakup s posojilom ali se razstavijo za končne uporabnike neposredno ali posredno preko sredstev za prodajo na daljavo, vključno z internetom;

[…]“

13. S členom 10 Direktive 2010/30 je Evropska komisija pooblaščena za sprejemanje delegiranih aktov za določitev podrobnosti o nalepki in standardnih podatkih o izdelku za vsak tip izdelka.

3. Uredba št. 665/2013

14. Uredba št. 665/2013, ki je bila sprejeta zlasti na podlagi členov 10 in 11 Direktive 2010/30, v skladu z uvodno izjavo 5 določa enotno obliko in vsebino energijske nalepke za sesalnike.

15. Člen 1 te uredbe, naslovljen „Vsebina in področje uporabe“, v odstavku 1 določa:

„Ta uredba vzpostavlja zahteve za označevanje in zagotavljanje dodatnih podatkov o izdelku za sesalnike, ki se napajajo iz električnega omrežja, vključno s hibridnimi sesalniki.“

16. Člen 3 navedene uredbe, naslovljen „Obveznosti dobaviteljev in časovni razpored“, v odstavku 1 določa:

„Dobavitelji zagotovijo, da bo po 1. septembru 2014:

(a) vsak sesalnik opremljen s tiskano nalepko v obliki in s podatki, kot je določeno v Prilogi II;

[…]“

17. Člen 4 navedene uredbe, naslovljen „Obveznosti trgovcev“, določa:

„Trgovci zagotovijo, da bo po 1. septembru 2014:

(a) vsak model, predstavljen na prodajnem mestu, opremljen z nalepko, ki jo dobavitelji zagotovijo v skladu s členom 3, nameščeno zunaj naprave ali obešeno nanjo, tako da je jasno vidna;

[…]“

18. V Prilogi II k tej uredbi, naslovljeni „Nalepka“, je določena oblika energijske nalepke za sesalnike in so našteti podatki, ki morajo biti povzeti na njej.

B. Nacionalno pravo

19. V skladu s členom VI.97, točka 2, Wetboek economisch recht (zakonik o gospodarskem pravu, *Moniteur belge* z dne 30. decembra 2013, str. 103506), s katerim je prenesen člen 6(1)(a) Direktive 2005/29, se šteje poslovna praksa za zavajajočo, če vsebuje napačne podatke in je torej neresnična ali če kakor koli, vključno s celotno predstavitvijo, zavaja ali bi lahko zavajala povprečnega potrošnika glede glavnih značilnosti izdelka, med drugim rezultatov in stvarnih značilnosti testov ali preizkusov, opravljenih na izdelku, četudi so podatki resnični, ter v vsakem primeru povzroči ali bi lahko povzročila, da povprečen potrošnik sprejme odločitev o poslu, ki je sicer ne bi sprejel.

20. V skladu s členom VI.105, točka 1(a), tega zakonika je prepovedano oglaševanje podjetja, ki ob upoštevanju vseh elementov kakor koli – vključno s predstavitvijo ali izpustitvijo podatkov – osebe, ki jim je namenjeno ali ki jih lahko doseže, zavaja ali jih lahko zavaja, med drugim glede značilnosti izdelkov, kot so rezultati in bistveni deli testov ali preizkusov izdelkov ali storitev.

21. V skladu s členom VI.99(1) navedenega zakonika, s katerim je prenesen člen 7(1) Direktive 2005/29, se poslovna praksa šteje za zavajajočo opustitev, če se v konkretnem primeru ob upoštevanju vseh značilnosti in okoliščin ter omejitev sredstva komunikacije izpustijo bistveni podatki, ki jih glede na kontekst povprečni potrošnik potrebuje za sprejetje odločitve o poslu ob poznavanju vseh pomembnih dejstev, kar povzroči ali bi lahko povzročilo, da povprečni potrošnik sprejme odločitev o poslu, ki je drugače ne bi sprejel.

III. Spor o glavni stvari in vprašanji za predhodno odločanje

22. Družba Dyson trži sesalnike, ki delujejo brez vrečke za prah. Družba BSH pod znamkama Siemens in Bosch trži klasične sesalnike z vrečko za prah.

23. Družba Dyson je nasprotovala označevanju teh sesalnikov z energijskimi nalepkami, ki jih prodaja družba BSH, iz naslednjih razlogov. To označevanje temelji na rezultatih testov energijske učinkovitosti, opravljenih s prazno vrečko. Po navedbah družbe Dyson pa se pri običajni uporabi pore vrečke zaprejo, ko se ta napolni s prahom, zaradi česar mora motor delovati z večjo močjo, da sesalnik ohrani enak sesalni pretok. Družba Dyson zato meni, da označevanje teh sesalnikov z energijskimi nalepkami zavaja potrošnike. Poleg tega naj pri sesalnikih, ki jih prodaja družba Dyson in delujejo brez vrečke za prah, pri običajni uporabi ne bi prišlo do zmanjšanja energijske učinkovitosti.

24. Družba Dyson je iz teh razlogov 20. oktobra 2015 proti družbi BSH pri rechtbank van koophandel te Antwerpen (gospodarsko sodišče v Antwerpnu) vložila tožbo, ki je sestavljena iz dveh delov.

25. Prvič, družba Dyson meni, da so spodaj naštete promocijske navedbe napačne in zavajajo potrošnike v zvezi z učinkovitostjo sesalnika Siemens VSQ8POWER4 in vseh drugih modelov sesalnika družbe BSH z enakimi tehničnimi lastnostmi. Družba BSH naj bi tako kršila člen VI.97, točka 2, zakonika o gospodarskem pravu in uporabljala nepošteno poslovno prakso v smislu člena VI.105, točka 1(a), navedenega zakonika.

26. Prvi del se nanaša na naslednje promocijske navedbe:

– energijsko nalepko, na kateri je naveden razred A za energijsko učinkovitost in učinkovitost čiščenja preprog,

– zeleno energijsko nalepko, na kateri je naveden razred A za energijsko učinkovitost,

– nalepko za talne obloge, na kateri je naveden razred A za učinkovitost čiščenja preprog,

– oznako AAAA na embalaži in samem sesalniku,

– oranžno oznako AAAA na embalaži,

– znak za okolje na embalaži in

– navedbo „HEPA-filter“.

27. Drugič, družba Dyson meni, da družba BSH z opustitvijo v smislu člena VI.99(1) zakonika o gospodarskem pravu zavaja potrošnike, ker ne pojasni, da te navedbe temeljijo na testih, ki so bili izvedeni s praznimi vrečkami.

28. Predložitveno sodišče pojasnjuje, da je VDE Prüf- und Zertifizierungsinstitut (Inštitut VDE za testiranje in certificiranje) na zahtevo družbe BSH 15. januarja 2015, 29. oktobra 2015 in 2. novembra 2015 izvedel več testov, ki so pokazali, da sesalnik Siemens VSQ8POWER4 dejansko spada v razred energijske učinkovitosti A. Dodaja še, da zato ni mogoče sprejeti trditve družbe Dyson, da družba BSH za ta sesalnik neupravičeno zahteva oznako A.

29. Predložitveno sodišče glede na rezultate teh testov meni, da se pri rešitvi spora o glavni stvari postavljata dve vprašanji, ki se po eni strani nanašata na energijsko nalepko, katere uporaba se zahteva z Uredbo št. 665/2013, in po drugi strani na druge oznake, ki jih je družba BSH dodala.

30. Kar zadeva energijsko nalepko, se postavlja vprašanje, ali družba BSH zavaja potrošnike v smislu člena 7 Direktive 2005/29, ker ne navede, da so bili testi izvedeni s prazno vrečko za prah. Predložitveno sodišče se strinja z družbo Dyson, da taki testi ne omogočajo primerjave energijske učinkovitosti sesalnikov, ki delujejo z vrečko za prah in brez nje. Vendar navedeno sodišče opozarja, da je družba BSH natančno upoštevala določbe Uredbe št. 665/2013. Poleg tega se sprašuje, ali bi bilo dodajanje take navedbe združljivo z določbami navedene uredbe, s katerimi sta opredeljeni oblika in vsebina te nalepke.

31. Predložitveno sodišče tudi ugotavlja, da je družba BSH uporabila več simbolov, ki niso predvideni z Uredbo št. 665/2013, na primer:

– zeleno oznako z navedbo „Energy A“, iz katere izhaja, da je sesalnik na splošno dosegel razred A za energijsko učinkovitost;

– oranžno oznako z navedbo „AAAA Best rated: A in all classes“, iz katere izhaja, da je sesalnik glede učinkovitosti čiščenja – tako na preprogah kot tudi na trdih tleh – dosegel razred A za energijsko učinkovitost in izpust prahu;

– črno oznako z sliko preproge in navedbo „class A Performance“, iz katere izhaja, da je sesalnik dosegel razred A za zmogljivost pobiranja prahu na preprogah.

32. Navedeno sodišče ugotavlja, da so na teh oznakah povzeti podatki z energijske nalepke. Zato se sprašuje, ali je uporaba takih oznak združljiva z navedeno uredbo glede na to, da lahko zavajajo potrošnike ali ustvarjajo zmedo glede porabe energije.

33. V teh okoliščinah je rechtbank van koophandel te Antwerpen (gospodarsko sodišče v Antwerpnu) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ti vprašanji:

„1. Ali je mogoče natančno upoštevanje Uredbe [št. 665/2013] (ne da bi se na [energijsko nalepko], določeno v Prilogi II k navedeni uredbi, dodale informacije o pogojih testiranja, ki so pripeljali do uvrstitve v razred energijske učinkovitosti v skladu s Prilogo I [navedene uredbe]) šteti za zavajajočo opustitev v smislu člena 7 Direktive [2005/29]?

2. Ali Uredba [št. 665/2013] nasprotuje temu, da se [energijska nalepka] dopolni z drugimi simboli, ki sporočajo iste informacije?“

IV. Postopek pred Sodiščem

34. Predlog za sprejetje predhodne odločbe je bil v sodnem tajništvu Sodišča evidentiran 7. decembra 2016.

35. Pisna stališča so predložile družbi Dyson in BSH, belgijska, nemška in italijanska vlada ter Komisija.

36. Družbi Dyson in BSH, belgijska vlada ter Komisija so se udeležile obravnave 26. oktobra 2017, na kateri so predstavile svoja stališča.

V. Analiza

37. Predložitveno sodišče želi s prvim vprašanjem izvedeti, ali uporaba energijske nalepke v skladu z Uredbo št. 665/2013 lahko pomeni zavajajočo opustitev v smislu člena 7 Direktive 2005/29, če se ne pojasnijo pogoji, v katerih so bili opravljeni testi za uvrstitev sesalnika v razred energijske učinkovitosti.

38. Menim, da je prvo vprašanje sestavljeno iz dveh ločenih delov. Najprej je treba ugotoviti, ali Uredba št. 665/2013 nasprotuje temu, da se podatki z energijske nalepke pojasnijo na tej nalepki ali na dodatni oznaki, tako da se navedejo pogoji, v katerih so bili opravljeni testi. Šele nato je treba ob upoštevanju razlage te uredbe preučiti, ali lahko uporaba energijske nalepke pomeni zavajajočo opustitev v smislu člena 7 Direktive 2005/29.

39. Poleg tega je namen drugega vprašanja ugotoviti, ali Uredba št. 665/2013 nasprotuje temu, da se energijski nalepki dodajo oznake, s katerimi se povzamejo podatki z nalepke. Po mojem mnenju je koristno drugo vprašanje in prvi del prvega vprašanja preučiti skupaj, saj se oba nanašata na razlago navedene uredbe.

40. Glede na navedeno bom obravnavo v nadaljevanju razdelil na dva dela, ki se bosta nanašala na razlago Uredbe št. 665/2013 oziroma Direktive 2005/29.

A. Razlaga Uredbe št. 665/2013

41. Predložitveno sodišče želi s prvim delom prvega vprašanja in drugim vprašanjem v bistvu izvedeti, ali je treba Uredbo št. 665/2013 razlagati tako, da nasprotuje, prvič, spreminjanju vsebine ali oblike energijske nalepke in, drugič, dodajanju oznak tej nalepki, s katerimi se povzamejo ali pojasnijo podatki z nalepke, zlasti da se navedejo pogoji, v katerih so bili opravljeni testi za uvrstitev sesalnika v energijski razred.

42. Ti dve problematiki bom v nadaljevanju preučil ločeno.

43. Preden se lotim te preučitve, moram poudariti, da je sodna praksa sodišč Unije, ki se nanaša na ureditev označevanja izdelkov z energijskimi nalepkami, čeprav je ta ureditev že stara[5], razmeroma skromna.[6] Menim, da niti ta sodna praksa niti sodna praksa, ki se nanaša na energijsko učinkovitost stavb[7], ne vsebujeta elementov, ki bi bili upoštevni za odgovor na vprašanji, postavljeni v okviru te zadeve.

44. Zlasti kar zadeva ničnostno tožbo, ki jo je družba Dyson vložila zoper Uredbo št. 665/2013, naj spomnim, da se v skladu z ustaljeno sodno prakso za akte institucij Unije načeloma domneva, da so zakoniti, in imajo zato pravne učinke toliko časa, dokler niso preklicani, razglašeni za nične v okviru ničnostne tožbe ali razglašeni za neveljavne v okviru postopka predhodnega odločanja ali ugovora nezakonitosti.[8] Vendar Sodišče v okviru te zadeve ni pozvano, naj preuči veljavnost navedene uredbe, temveč naj razsodi, ali navedena uredba in/ali Direktiva 2005/29 nasprotujeta uporabi energijske nalepke in/ali dodatnih oznak v okoliščinah spora o glavni stvari. Ker o ničnostni tožbi, ki jo je vložila družba Dyson, Splošno sodišče še ni odločilo,[9] mora Sodišče v okviru te zadeve izhajati iz predpostavke, da je Uredba št. 665/2013 veljavna.

1. Prepoved spreminjanja vsebine ali oblike energijske nalepke

45. Da bi odgovorili na prvo postavljeno vprašanje, je treba preučiti, ali lahko proizvajalci sesalnikov in trgovci z njimi spremenijo vsebino ali obliko energijske nalepke, zlasti da navedejo pogoje, v katerih so bili opravljeni testi za uvrstitev sesalnika v energijski razred. V okviru spora o glavni stvari bi lahko obstoj takega manevrskega prostora pomenil možnost za družbo BSH, da na sami nalepki pojasni, da na njej navedeni podatki temeljijo na rezultatih testov, opravljenih s prazno vrečko, kot to želi družba Dyson.

46. Vendar sem prepričan, da navedena uredba proizvajalcem in trgovcem ne daje nikakršnega manevrskega prostora v zvezi z obliko in vsebino energijske nalepke.

47. Kot je razvidno iz naslova Uredbe št. 665/2013, ta dopolnjuje Direktivo 2010/30 v zvezi z označevanjem sesalnikov z energijskimi nalepkami. V skladu s členom 4(a) navedene uredbe morajo trgovci zagotoviti, da je vsak model opremljen z energijsko nalepko, ki jo zagotovi dobavitelj in je določena v skladu s Prilogo II k navedeni uredbi, tako da je „jasno vidna“.

48. Priloga II k Uredbi št. 665/2013 vključuje tri oddelke, naslovljene „Nalepka 1“, „Nalepka 2“ oziroma „Oblika nalepke“. Oddelek „Nalepka 2“ ni upošteven v okviru spora o glavni stvari, saj se ta oddelek v skladu s členom 3(2) te uredbe uporablja šele od 1. septembra 2017.[10]

5 Osnovna ureditev je bila prvotno uvedena z Direktivo Sveta 79/530/EGS z dne 14. maja 1979 o navajanju porabe energije gospodinjskih aparatov z označevanjem (UL 1979, L 145, str. 1), ki je bila zaporedoma nadomeščena z Direktivo Sveta 92/75/EGS z dne 22. septembra 1992 o navajanju porabe energije in drugih virov gospodinjskih aparatov s pomočjo nalepk in standardiziranih podatkov o izdelku (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 13, zvezek 11 str. 216), z Direktivo 2010/30 in z Uredbo (EU) 2017/1369 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. julija 2017 o vzpostavitvi okvira za označevanje z energijskimi nalepkami in razveljavitvi Direktive 2010/30/EU (UL 2017, L 198, str. 1).

6 Sodbe z dne 12. februarja 1998, Komisija/Italija (C-139/97, EU:C:1998:58); z dne 12. decembra 2002, Komisija/Svet (C-281/01, EU:C:2002:761); z dne 18. novembra 2004, Komisija/Luksemburg (C-79/04, neobjavljena, EU:C:2004:736); z dne 3. aprila 2014, Rätzke (C-319/13, EU:C:2014:210); z dne 11. novembra 2015, Dyson/Komisija (T-544/13, EU:T:2015:836), in z dne 11. maja 2017, Dyson/Komisija (C-44/16 P, EU:C:2017:357).

7 Ta ureditev je bila uvedena z Direktivo 2002/91/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2002 o energetski učinkovitosti stavb (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 12, zvezek 2, str. 168), ki je bila nadomeščena z Direktivo 2010/31/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. maja 2010 o energetski učinkovitosti stavb (UL 2010, L 153, str. 13). Glej sodbe z dne 17. januarja 2008, Komisija/Grčija (C-342/07, neobjavljena, EU:C:2008:25); z dne 29. oktobra 2009, Komisija/Luksemburg (C-22/09, neobjavljena, EU:C:2009:684); z dne 13. junija 2013, Komisija/Italija (C-345/12, neobjavljena, EU:C:2013:396); z dne 16. januarja 2014, Komisija/Španija (C-67/12, EU:C:2014:5), in z dne 2. marca 2017, Komisija/Grčija (C-160/16, neobjavljena, EU:C:2017:161).

8 Sodba z dne 6. oktobra 2015, Schrems (C-362/14, EU:C:2015:650, točka 52 in navedena sodna praksa).

9 Sodišče je razveljavilo sodbo Splošnega sodišča z dne 11. novembra 2015, Dyson/Komisija (T-544/13, EU:T:2015:836), in mu zadevo vrnilo v razsojanje. Glej sodbo z dne 11. maja 2017, Dyson/Komisija (C-44/16 P, EU:C:2017:357).

10 Tožba družbe Dyson v sporu o glavni stvari je bila vložena 20. oktobra 2015. Glej točko 24 teh sklepnih predlogov.

49. Poleg tega je vsak od teh treh oddelkov razdeljen na tri pododdelke, ki se nanašajo na „sesalnike za splošne namene“, „sesalnike za trda tla“ oziroma „sesalnike za preproge“. Ker ni pojasnjeno, kam spada model, ki je sporen v sporu o glavni stvari, se je treba sklicevati na točki 1.1 in 3.1 navedene priloge, ki se nanašata na „sesalnike za splošne namene“. V vsakem primeru moram poudariti, da manjše razlike, ki obstajajo med temi pododdelki, v tej zadevi niso pomembne.[11]

50. V točki 1.1 Priloge II k Uredbi št. 665/2013 so našteti podatki, ki jih mora vsebovati energijska nalepka, in sicer dobaviteljevo ime ali blagovno znamko, identifikacijsko oznako modela, razred energijske učinkovitosti, povprečno letno porabo energije, razred izpusta prahu, razred učinkovitosti čiščenja na preprogi, razred učinkovitosti čiščenja na trdih tleh in raven zvokovne moči.

51. Poleg tega je v njej podrobno določeno, da mora biti oblika energijske nalepke v skladu s točko 3.1 te priloge.[12] V tej točki je natančno in podrobno določena oblika energijske nalepke, ki jo morajo zagotoviti dobavitelji, namestijo pa jo trgovci s sesalniki. Med drugim so v tej točki določene najmanjše velikosti te nalepke in njenih elementov ter barve in pisave, ki jih je treba uporabiti za vsakega od teh elementov.

52. Po mojem mnenju iz navedenega izhaja, da dobavitelji sesalnikov in trgovci z njimi nimajo nikakršnega manevrskega prostora pri uporabi in določitvi energijske nalepke. Prvič, njena uporaba je obvezna. Drugič, ta nalepka mora biti v skladu z vsemi zahtevami iz Priloge II k navedeni uredbi, kar zadeva njeno obliko in podatke, ki jih mora vsebovati. Edini odstopanji v zvezi s tem sta možnost, da se doda znak za okolje, dodeljen na podlagi Uredbe (ES) št. 66/2010[13] (točka 1.1 navedene priloge),[14] in uporaba energijske nalepke, ki je večja od minimalne zahtevane velikosti (točka 1.3 navedene priloge).

53. Povedano drugače, zakonodajalec Unije je s sprejetjem Uredbe št. 665/2013 zavestno izbral podatke – katerih število je nujno omejeno – ki jih je treba potrošnikom zagotoviti z energijsko nalepko, med katerimi ni metodologije, uporabljene za merjenje energijske učinkovitosti sesalnikov.

54. Iz navedenega izhaja, da je treba Uredbo št. 665/2013 razlagati tako, da nasprotuje temu, da se vsebina ali oblika energijske nalepke spremenita, zlasti da se navedejo pogoji, v katerih so bili opravljeni testi za uvrstitev sesalnika v energijski razred.

55. Preučiti moram še, ali se lahko taki podatki zagotovijo na oznaki, dodani energijski nalepki.

2. Prepoved uporabe dodatnih oznak, s katerimi se povzamejo ali pojasnijo podatki z energijske nalepke

56. Predložitveno sodišče z drugim vprašanjem Sodišče v bistvu sprašuje, ali je treba Uredbo št. 665/2013 razlagati tako, da nasprotuje temu, da se energijski nalepki dodajo oznake, s katerimi se povzamejo podatki z nalepke. V okoliščinah zadeve v glavni stvari se to vprašanje nanaša na več simbolov, ki jih uporablja družba BSH, čeprav niso določeni z navedeno uredbo, in sicer zeleno nalepko z navedbo „Energy A“, oranžno nalepko z navedbo „AAAA Best rated: A in all classes“ in črno nalepko, na kateri je upodobljena preproga, z navedbo „class A Performance“.[15]

11 Na energijski nalepki „sesalnikov za splošne namene“ morata biti navedena razred učinkovitosti čiščenja na preprogi in razred učinkovitosti čiščenja na trdih tleh (točka 1.1, VI in VII). Na energijski nalepki „sesalnikov za trda tla“ morata biti navedena razred učinkovitosti čiščenja na trdih tleh in znak za izločitev namesto razreda učinkovitosti čiščenja na preprogi (točka 1.2, VI in VII). Obratno pa morata biti na energijski nalepki „sesalnikov za preproge“ navedena razred učinkovitosti čiščenja na preprogi in znak za izločitev namesto razreda učinkovitosti čiščenja na trdih tleh (točka 1.3, VI in VII). Glej tudi točki 3.2 in 3.3, ki podrobno določata obliko teh znakov za izločitev.

12 Opozoriti moram, da je bilo treba glede sklicevanj na oblike, določene v oddelku 3 Priloge II k Uredbi št. 665/2013, v oddelkih 1 in 2 navedene priloge odrediti popravek (UL 2017, L 59, str. 40), ker so se napačno nanašala na – neobstoječ – oddelek 4 navedene priloge.

13 Uredba Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2009 o znaku EU za okolje (UL 2010, L 27, str. 1).

14 Glej točko 64 teh sklepnih predlogov.

15 Glej točki 31 in 32 teh sklepnih predlogov.

57. Poleg tega je za odgovor na prvo vprašanje [16] tudi nujno ugotoviti, ali navedena uredba nasprotuje temu, da se energijski nalepki doda oznaka, s katero se pojasni, da navedeni podatki temeljijo na rezultatih testov, opravljenih s prazno vrečko, kot to želi družba Dyson. Cilj take dodatne oznake naj ne bi bil podatke z energijske nalepke *povzeti*, ampak jih *pojasniti*.

58. Menim, da je treba na obe problematiki odgovoriti skupaj, in sicer, da je treba Uredbo št. 665/2013 v povezavi z Direktivo 2010/30 razlagati tako, da nasprotuje uporabi dodatnih oznak, s katerimi se povzamejo ali pojasnijo podatki z energijske nalepke.

59. Ta razlaga izhaja, prvič, iz samega cilja ureditve, vzpostavljene z navedeno direktivo, kot je razviden iz njenega člena 1(1), in sicer *standardizacije* podatkov, zagotovljenih končnim uporabnikom, kar zadeva porabo energije in drugih bistvenih virov, da se omogoči enostavna primerjava zadevnih izdelkov [17]. Če bi se proizvajalcem ali trgovcem dovolila uporaba dodatnih oznak, s katerimi se povzamejo ali pojasnijo podatki z energijske nalepke, bi bila tako standardizacija ogrožena. [18]

60. To bi veljalo še toliko bolj, ker bi lahko proizvajalci sesalnikov v primeru dovoljenja za uporabo takih oznak začeli pretiravati, saj bi lahko svoje modele obdali z najrazličnejšimi oznakami, kar bi povsem izničilo prizadevanja za standardizacijo podatkov, ki se uresničujejo z Direktivo 2010/30 in Uredbo št. 665/2013.

61. Drugič, ta razlaga izhaja tudi iz člena 3(1)(b) Direktive 2010/30, v skladu s katerim morajo države članice prepovedati nameščanje drugih nalepk, ki niso skladne s to direktivo ali delegiranimi akti, če bi to lahko zavajalo končne uporabnike ali jih zmedlo, kar zadeva porabo energije.

62. Prav za to pa bi šlo v primeru oznak, s katerimi se povzamejo ali pojasnijo podatki z energijske nalepke. Menim namreč, da bi lahko morebitna prisotnost takih dodatnih oznak pri končnem uporabniku povzročila zmedo glede energijske učinkovitosti sesalnikov, ki so z njimi opremljeni, in tistih, ki niso.

63. Na primer, zaradi oranžne nalepke z navedbo „AAAA Best rated: A in all classes“, ki jo uporablja družba BSH, bi lahko v okoliščinah spora o glavni stvari [19] končni uporabniki menili, da je zadevni model učinkovitejši od modela, ki nima take dodatne oznake. Podobno bi lahko zaradi dodatne oznake, s katero se pojasnijo pogoji, v katerih so bili opravljeni testi za uvrstitev v energijski razred, in ki naj bi jo morala družba BSH uporabljati v skladu s členom 7 Direktive 2005/29, končni uporabniki menili, da je zadevni model manj učinkovit od modela, ki take oznake nima.

64. Tretjič, menim, da tako razlago potrjuje tudi Priloga II k Uredbi št. 665/2013. Edino odstopanje od obvezne uporabe energijske nalepke je namreč navedeno v točki 1.1 navedene priloge, v skladu s katero se lahko doda znak za okolje, dodeljen na podlagi Uredbe št. 66/2010. Na podlagi tega sklepam, nasprotno, da navedena uredba nasprotuje uporabi katere koli *druge* dodatne oznake, s katero se povzamejo ali pojasnijo podatki z energijske nalepke. [20]

16 Prepoved uporabe takih dodatnih oznak bi namreč nujno privedla do obstoja „nasprotja“ v smislu člena 3(4) Direktive 2005/29. Glej točke od 90 do 93 teh sklepnih predlogov.

17 Glej tudi uvodni izjavi 5 in 8 Direktive 2010/30.

18 Glej tudi uvodno izjavo 5 Uredbe št. 665/2013.

19 Glej točko 31 teh sklepnih predlogov.

20 Družba BSH je v okoliščinah spora o glavni stvari znak za okolje namestila na embalažo: glej točko 26 teh sklepnih predlogov.

65. Pojasniti moram, da se razlaga, ki jo predlagam, nanaša izključno na podatke, ki spadajo na področje uporabe Uredbe št. 665/2013. Jasno je, da ta uredba ne nasprotuje navajanju podatkov, ki ne spadajo na njeno področje uporabe, kot so prodajna cena, kraj proizvodnje ali trajanje garancije. Nasprotno pa po mojem mnenju nasprotuje dodajanju oznak, s katerimi se povzamejo ali pojasnijo podatki z energijske nalepke, kot je oznaka z navedbo pogojev, v katerih so bili opravljeni testi za uvrstitev v razred energijske učinkovitosti.

66. Zaradi celovitosti naj dodam, da zgoraj navedeni pristop ne pomeni, da se pri testih, opravljenih zaradi standardiziranega označevanja z nalepkami, predvidenega z Uredbo št. 665/2013, odražajo običajni pogoji uporabe sesalnikov, naj ti delujejo z vrečko ali brez nje. V zvezi s tem moram poudariti, da kakršna koli prizadevanja za standardizacijo, kot potekajo v zvezi z navedenim označevanjem, nujno vključujejo poenostavitev stvarnosti, kot je v bistvu trdila družba BSH.[21] Če je taka poenostavitev v nasprotju s hierarhično višjimi standardi prava Unije, je mogoče njeno veljavnost izpodbijati pred sodišči Unije, tako kot v primeru ničnostne tožbe, ki jo je družba Dyson vložila zoper navedeno uredbo.[22]

67. Nasprotno pa taka poenostavitev nikakor ne more ogroziti standardizacije označevanja z energijskimi nalepkami, ki se uresničuje z Direktivo 2010/30 in, kar zadeva sesalnike, z Uredbo št. 665/2013, tako da se zadevnim podjetjem omogoči spreminjanje oblike energijske nalepke ali uporaba dodatnih oznak, s katerimi se povzamejo ali pojasnijo podatki z energijske nalepke.

68. Iz teh razlogov Sodišču predlagam, naj na drugo postavljeno vprašanje odgovori tako. Uredbo št. 665/2013 v povezavi z Direktivo 2010/30 je treba razlagati tako, da nasprotuje, prvič, temu, da se vsebina ali oblika energijske nalepke spremenita, in drugič, temu, da se tej nalepki dodajo oznake, s katerimi se povzamejo ali pojasnijo podatki z nalepke, zlasti da se navedejo pogoji, v katerih so bili opravljeni testi za uvrstitev sesalnika v energijski razred.

69. Zdaj moram v okviru odgovora na prvo vprašanje še preučiti, ali bi bile lahko določbe Direktive 2005/29 podlaga za obveznost, da se pojasni, da podatki na energijski nalepki temeljijo na rezultatih testov, opravljenih s prazno vrečko.

B. Razlaga Direktive 2005/29

70. Namen prvega vprašanja, ki ga je postavilo predložitveno sodišče, je ugotoviti, ali uporaba energijske nalepke v skladu z Uredbo št. 665/2013 lahko pomeni zavajajočo opustitev v smislu člena 7 Direktive 2005/29, če niso pojasnjeni pogoji, v katerih so bili opravljeni testi za uvrstitev sesalnika v razred energijske učinkovitosti.

71. Tudi če se uporaba te nalepke šteje za „poslovno prakso“ v smislu člena 2(d) Direktive 2005/29 (oddelek 1), menim, da je treba člen 3(4) navedene direktive razlagati tako, da se ne uporablja za posebne vidike nepoštenih poslovnih praks, ki jih ureja Uredba št. 665/2013, ker ta zadevnim trgovcem ne pušča nikakršnega manevrskega prostora (oddelek 2). Podredno menim, da ne gre za zavajajočo opustitev v smislu člena 7 navedene direktive, če niso navedeni pogoji, v katerih so bili opravljeni testi za uvrstitev sesalnika v razred energijske učinkovitosti, ker navajanje teh podatkov ni naloženo z navedeno uredbo (oddelek 3).

21 Predložitveno sodišče v zvezi s tem očitno domneva, da se pri testih, opravljenih s prazno vrečko, ne upošteva izguba učinkovitosti sesalnikov z vrečko, kot jih prodaja družba BSH, ko se vrečka napolni s prahom. Glej točko 30 teh sklepnih predlogov. Družba BSH je kljub temu trdila, da se niti pri testih sesalnikov, ki delujejo brez vrečke, kot jih prodaja družba Dyson, ne upošteva izguba učinkovitosti sesalnikov, ko se napolnijo s prahom.

22 Glej sodbo z dne 11. maja 2017, Dyson/Komisija (C-44/16 P, EU:C:2017:357), s katero je bila razveljavljena sodba z dne 11. novembra 2015, Dyson/Komisija (T-544/13, EU:T:2015:836).

1. Obstoj „poslovne prakse“ v smislu člena 2(d) Direktive 2005/29

72. Družba BSH je na podlagi neobstoja manevrskega prostora pri uporabi in določitvi energijske nalepke, ki sem ga opisal v prejšnjem oddelku, trdila, da uporaba te nalepke ni „poslovna praksa“ v smislu člena 2(d) Direktive 2005/29. Zato naj se ta direktiva ne bi uporabljala v okviru spora o glavni stvari.

73. V skladu s tem razlogovanjem naj bi izraz „s strani trgovca“, uporabljen v besedilu navedene določbe, predpostavljal obstoj manevrskega prostora, ki ga lahko trgovec izkoristi za vplivanje na potrošnika. Poleg tega naj uporaba navedene nalepke ne bi bila „neposredno povezan[a] s promocijo, prodajo ali dobavo izdelka potrošnikom“ v smislu navedene določbe, temveč naj bi izhajala iz obveznosti obveščanja, naložene trgovcu, tudi kadar podatki, povzeti na nalepki, niso njemu v prid zaradi slabih rezultatov, ki jih je dosegel sesalnik.

74. To razlogovanje me ne prepriča.

75. Opozoriti moram, da ima v skladu z ustaljeno sodno prakso Direktiva 2005/29 „še posebej široko stvarno področje uporabe“, ki zajema vsako poslovno prakso, ki je neposredno povezana s promocijo, prodajo ali dobavo izdelka potrošnikom.[23]

76. Z vidika te sodne prakse menim, da je stališče, ki ga zagovarja družba BSH, pretirano formalistično. Navajanje podatkov, ki se med drugim nanašajo na energijsko učinkovitost izpostavljenega sesalnika in njegovo učinkovitost pri čiščenju,[24] za njegovo prodajo potrošnikom namreč neizpodbitno pomeni „tržn[o] komunikacij[o], vključno z oglaševanjem in trženjem, s strani trgovca, neposredno povezano s […] prodajo ali dobavo izdelka potrošnikom“ v smislu člena 2(d) Direktive 2005/29.

77. Iz samega besedila te določbe izhaja, da je pojem „tržna komunikacija“ širši od pojma „oglaševanje“. Zato ne vidim nobenega razloga, zakaj v nasprotju s tem, kar trdi družba BSH, taka komunikacija ne bi mogla vključevati podatkov, ki niso v prid trgovcu.[25] Poleg tega ni pomembno, da je ta komunikacija z Uredbo št. 665/2013 postala obvezna. Če mora namreč uporabnik poslovne prakse po definiciji biti trgovec, okoliščina, ali ta ravna sam od sebe ali zaradi upoštevanja zakonodaje Unije, ni upoštevna.

78. Na podlagi navedenega sklepam, da uporaba energijske nalepke, v nasprotju s tem, kar je trdila družba BSH, pomeni „poslovno prakso“ v smislu člena 2(d) Direktive 2005/29.

79. Naj dodam, da se trditev družbe BSH v bistvu nanaša na vprašanje povezave med Uredbo št. 665/2013 in Direktivo 2005/29. Menim, da je treba to vprašanje rešiti z razlago člena 3(4), katerega cilj je urejati prav nasprotja med navedeno direktivo in pravili Unije, ki urejajo posebne vidike nepoštenih poslovnih praks.

23 Sodišče je vključilo v „še posebej široko“ stvarno področje uporabe vezane ponudbe (sodba z dne 23. aprila 2009, VTB-VAB in Galatea, C-261/07 in C-299/07, EU:C:2009:244, točka 49 in naslednje); promocijske kampanje, ki brezplačno sodelovanje v loterijskem žrebanju pogojujejo z nakupom blaga ali storitev (sodba z dne 14. januarja 2010, Plus Warenhandelsgesellschaft, C-304/08, EU:C:2010:12, točka 36 in naslednje, ter sodba z dne 9. novembra 2010, Mediaprint Zeitungs- und Zeitschriftenverlag, C-540/08, EU:C:2010:660, točka 17 in naslednje); navedbo nižje obrestne mere od realne efektivne letne obrestne mere v kreditni pogodbi (sodba z dne 15. marca 2012, Pereničová in Perenič, C-453/10, EU:C:2012:144, točka 38 in naslednje); objavo informacije o popolni razprodaji izdelkov v trgovini (sodba z dne 17. januarja 2013, Köck, C-206/11, EU:C:2013:14, točka 26 in naslednje); objavo informacije o ekskluzivnosti, ki jo ima potovalna agencija (sodba z dne 19. septembra 2013, CHS Tour Services, C-435/11, EU:C:2013:574, točka 27 in naslednje); oglaševanje zdravil (sodba z dne 16. julija 2015, Abcur, C-544/13 in C-545/13, EU:C:2015:481, točka 74 in naslednje); oglaševanje zobozdravstvenih storitev (sodba z dne 4. maja 2017, Vanderborght, C-339/15, EU:C:2017:335, točka 23 in naslednje), ter dejavnosti izterjave dolgov (sodba z dne 20. julija 2017, Gelvora, C-357/16, EU:C:2017:573, točka 19 in naslednje). Nasprotno pa je iz njega izključilo objavo časopisnih člankov, ki niso oglaševalske narave (sodba z dne 17. oktobra 2013, RLvS, C-391/12, EU:C:2013:669, točka 37 in naslednje).

24 Glej točko 50 teh sklepnih predlogov.

25 Naj dodam, da tudi odločitev trgovca, da nekaterih podatkov v zvezi z izdelkom, ki je naprodaj potrošnikom, ne navede, lahko pomeni poslovno prakso v smislu člena 2(d) Direktive 2005/29.

2. Obstoj „nasprotja“ v smislu člena 3(4) Direktive 2005/29

80. V skladu s pravilom o prednosti iz člena 3(4) Direktive 2005/29 „v primeru nasprotja“ nad določbami te direktive prevladajo druga pravila Unije, ki urejajo posebne vidike nepoštenih poslovnih praks.

81. Razlaga te določbe ima precejšen strateški pomen. Ta direktiva naj bi se namreč uporabljala za vse nepoštene poslovne prakse, ne glede na zadevni sektor dejavnosti, da se zagotovi visoka stopnja varstva potrošnikov.[26] Kot je Komisija navedla v sporočilu z dne 14. marca 2013, „Direktiva [2005/29] zagotavlja visoko stopnjo varstva potrošnikov v vseh sektorjih. Deluje kot varnostna mreža in ureja področja, ki jih ne urejajo druga sektorska pravila EU“.[27]

82. Vsak položaj, v katerem se ugotovi, da se Direktiva 2005/29 na podlagi njenega člena 3(4) ne uporablja, vključuje tveganje nastanka luknje v varnostni mreži, vzpostavljeni s to direktivo, kadar druga pravila Unije – ki prevladajo – ne zagotavljajo tako visoke stopnje varstva potrošnikov.

83. Zdi se mi, da je glede na to tveganje nujen dosleden ali celo previden pristop pri razlagi te določbe.

84. Po mojem mnenju mora ob upoštevanju te zahteve po ozki razlagi iz besedila te določbe izhajati, da je neuporaba Direktive 2005/29 odvisna od izpolnitve dveh pogojev. Prvi pogoj se nanaša na obstoj „drugih pravil [Unije], ki urejajo posebne vidike nepoštenih poslovnih praks“. Drugi pogoj se nanaša na obstoj „nasprotja“ med temi drugimi pravili in določbami navedene direktive.[28]

85. Poleg tega, tudi če sta ta pogoja izpolnjena, je neuporaba navedene direktive omejena samo na posebne vidike nepoštenih poslovnih praks, ki so urejeni s temi drugimi pravili, v skladu s členom 3(4) navedene direktive. Tako se v okoliščinah zadeve v glavni stvari navedena direktiva, zlasti njena člena 6 in 7, v celoti še naprej uporablja za vse vidike, ki niso urejeni z Uredbo št. 665/2013,[29] in sicer tudi v primeru nasprotja s to uredbo.

86. V okviru obravnavane zadeve je treba najprej preveriti, ali Uredba št. 665/2013 ureja posebne vidike nepoštenih poslovnih praks.

87. V zvezi s tem moram navesti, da prvi cilj standardiziranega označevanja z nalepkami, določenega z Direktivo 2010/30, na kateri temelji navedena uredba, ni varstvo potrošnikov pred takimi praksami, temveč varstvo okolja zaradi zmanjšanja porabe energije in drugih bistvenih virov v Uniji.[30]

88. Kljub temu je sredstvo, ki se v tej direktivi uporablja za dosego tega cilja, obveznost obveščanja potrošnikov s standardizirano nalepko v skladu s členom 1, členom 4(a), členom 5(a) in členom 6 navedene direktive. Kar zadeva sesalnike, sta oblika in vsebina energijske nalepke natančno opredeljeni v Prilogi II k Uredbi št. 665/2013.[31]

26 Glej v zvezi s tem cilj, opredeljen v členu 1 Direktive 2005/29, posebej široke opredelitve v členu 2, od (a) do (d), te direktive in področje uporabe, kot izhaja iz člena 3(1) navedene direktive.

27 Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu in Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru o uporabi Direktive o nepoštenih poslovnih praksah, COM(2013) 138 final.

28 Naj spomnim, da je ta pogoja Sodišče izrecno opredelilo v sodbi z dne 16. julija 2015, Abcur (C-544/13 in C-545/13, EU:C:2015:481, točke od 79 do 81). Nasprotno pa Sodišče ni izrecno preverilo obstoja nasprotja v sodbi z dne 7. julija 2016, Citroën Commerce (C-476/14, EU:C:2016:527, točke od 42 do 46). Zaradi pravne varnosti se mi kljub temu zdi bolje, da se ta pogoja preučita ločeno in izrecno.

29 Glej točko 65 teh sklepnih predlogov.

30 Glej uvodni izjavi 5 in 8 Direktive 2010/30.

31 Glej točke od 47 do 52 teh sklepnih predlogov.

89. Kot sem že pojasnil, pa uporaba energijske nalepke pomeni „poslovno prakso“ v smislu člena 2(d) Direktive 2005/29.[32] Zato navedena uredba s tem, ko od dobaviteljev in prodajalcev zahteva uporabo nalepke, na kateri so standardizirano predstavljeni podatki, med drugim glede energijske učinkovitosti sesalnikov, ureja posebne vidike nepoštenih poslovnih praks v smislu člena 3(4) Direktive 2005/29, čeprav to ni njen prvi cilj.

90. Drugič, preveriti moram še obstoj „nasprotja“ med določbami Uredbe št. 665/2013 in določbami Direktive 2005/29. Po mojem mnenju se ob upoštevanju doslednega pristopa, ki ga je treba uporabiti pri razlagi člena 3(4) navedene direktive,[33] s tem pogojem zahteva presoja, ali so obveznosti, ki izhajajo iz teh instrumentov, nezdružljive z vidika zadevnih trgovcev oziroma, povedano drugače, ali te obveznosti ne morejo biti izpolnjene sočasno. Posledično menim, da zgolj „prekrivanje“ med področjem uporabe navedene direktive in področjem uporabe drugih pravil prava Unije ne more zadoščati za izključitev uporabe navedene direktive za vidike nepoštenih poslovnih praks, urejenih s temi pravili.[34]

91. Kljub temu je treba obstoj takega nasprotja nujno ugotoviti, kadar „druga pravila Unije“ zadevnim trgovcem ne puščajo nikakršnega manevrskega prostora. V takem primeru bi bila namreč vsaka dodatna obveznost, ki lahko izhaja iz določb Direktive 2005/29, nujno v nasprotju z obveznostmi, ki jih določajo ta druga pravila.

92. V okviru obravnavane zadeve sem pojasnil, zakaj menim, da Uredba št. 665/2013 proizvajalcem in prodajalcem ne pušča nikakršnega manevrskega prostora pri uporabi energijske nalepke ali dodatnih oznak.[35] Hipotetično domnevajmo, da nepojasnitev pogojev, v katerih so bili opravljeni testi, dejansko pomeni zavajajočo opustitev v smislu člena 7 Direktive 2005/29, kot trdi družba Dyson. V tem primeru bi bilo treba nujno ugotoviti obstoj nasprotja v smislu člena 3(4) navedene direktive, saj Uredba št. 665/2013 ne dopušča dodajanja take navedbe niti na energijsko nalepko niti na dodatno oznako.

93. Posledično in brez potrebe po preverjanju obstoja zavajajoče opustitve v smislu člena 7 Direktive 2005/29 je treba člen 3(4) navedene direktive razlagati tako, da se ne uporablja za posebne vidike nepoštenih poslovnih praks, urejene s pravili Unije, ki zadevnim trgovcem ne puščajo nikakršnega manevrskega prostora, kot je obvezna uporaba energijske nalepke in prepoved uporabe dodatnih oznak, s katerimi se povzamejo ali pojasnijo podatki z nalepke.

94. Zaradi celovitosti bi rad preučil še trditev, navedeno na obravnavi, da je treba člen 3(4) Direktive 2005/29 razlagati tako, da ne zadeva nasprotij med to direktivo in nezakonodajnim aktom, kot je Uredba št. 665/2013. Ta trditev me ne prepriča. Ta določba namreč zadeva vsa „druga pravila“ prava Unije, brez omejitev glede narave akta, ki ta pravila vsebuje. Če bi bil to namen zakonodajalca Unije, bi zlahka podrobno določil, da morajo ta druga pravila biti „zakonodajna“, po zgledu besedila člena 290 PDEU.[36]

32 Glej točke od 75 do 78 teh sklepnih predlogov.

33 Glej točke od 81 do 84 teh sklepnih predlogov.

34 To zahtevano „nasprotje“ je treba zlasti razlikovati od ustaljene sodne prakse, v skladu s katero je treba vsak nacionalni ukrep, ki je bil izčrpno usklajen na ravni Evropske unije, presojati z vidika določb tega usklajevalnega ukrepa, in ne z vidika primarnega prava. V tem primeru že zgolj „prekrivanje“ zadostuje za izključitev uporabe določb primarnega prava. Glej zlasti sodbe z dne 5. oktobra 1977, Tedeschi (5/77, EU:C:1977:144, točke od 33 do 35); z dne 12. novembra 2015, Visnapuu (C-198/14, EU:C:2015:751, točka 40), in z dne 7. septembra 2017, Eqiom in Enka (C-6/16, EU:C:2017:641, točka 15). Vendar ta sodna praksa ni upoštevna za razlago člena 3(4) Direktive 2005/29. Prvič, obseg navedene sodne prakse je omejen na poseben primer, in sicer primer določb primarnega prava, katerih obseg je pojasnjen z instrumentom sekundarnega prava. Drugič, z besedilom navedene določbe se zahteva obstoj „nasprotja“ in ne zgolj prekrivanja.

35 Glej točki 54 in 68 teh sklepnih predlogov.

36 Naj pojasnim, da uvodna izjava 10 Direktive 2005/29 ne omaja mojega prepričanja v zvezi s tem. Prvič, kot izhaja iz sodne prakse Sodišča, preambula akta Unije sicer lahko pojasni njegovo vsebino, vendar se nanjo ni mogoče sklicevati zato, da se odstopi od določb zadevnega akta (glej zlasti sodbo z dne 20. decembra 2017, Acacia in D'Amato, C-397/16 in C-435/16, EU:C:2017:992, točka 40). Drugič, iz izrazja, uporabljenega v navedeni uvodni izjavi, ni mogoče izpeljati nobenih sklepov, saj se brez razlik nanaša na „določbe Unije“ (brez podrobne določitve narave akta) in na „zakonodajo Unije“.

3. Neobstoj „zavajajoče opustitve“ v smislu člena 7 Direktive 2005/29

95. Podredno, če bi Sodišče razsodilo, da se Direktiva 2005/29 uporablja za vidike poslovnih praks, ki jih ureja Uredba št. 665/2013, menim, da ne gre za zavajajočo opustitev v smislu člena 7 navedene direktive, če niso navedeni pogoji, v katerih so bili opravljeni testi za uvrstitev sesalnika v razred energijske učinkovitosti, ker navajanje teh podatkov ni naloženo z navedeno uredbo.

96. Opustitev je namreč lahko zavajajoča v smislu navedene določbe le, če se nanaša na „bistvene“ informacije, ki jih glede na kontekst povprečni potrošnik potrebuje za sprejetje odločitve ob poznavanju vseh pomembnih dejstev.

97. Na podlagi člena 7(5) Direktive 2005/29 se morajo podatki, katerih navedba se zahteva z Uredbo št. 665/2013, in sicer podatki, navedeni na energijski nalepki, šteti za „bistvene“. Vendar vprašanje, ki se tu postavlja, ni urejeno s členom 7(5) navedene direktive, ker zadeva podatke, katerih navedba se *ne zahteva* z navedeno uredbo, to je navedbo pogojev, v katerih so bili opravljeni testi energijske učinkovitosti.

98. V zvezi s tem menim, kot v bistvu trdita tudi družba BSH in nemška vlada, da je zakonodajalec Unije ob sprejetju Uredbe št. 665/2013 določil izčrpen seznam podatkov, ki jih je treba šteti za bistvene na področju uporabe te uredbe in ki jih je zato treba potrošnikom zagotoviti z energijsko nalepko. Menim, da nacionalna sodišča te izbire politike zakonodajalca Unije ne morejo omajati, tako da bi v vsakem posameznem primeru razsodila, ali je podatek, ki se ne zahteva z navedeno uredbo, „bistven“ glede na člen 7 Direktive 2005/29. S kakršno koli drugačno razlago bi se lahko izničila prizadevanja za standardizacijo podatkov o porabi energije, da se omogoči enostavna primerjava zadevnih izdelkov.[37]

99. Glede na vse zgornje preudarke Sodišču predlagam, naj na prvo vprašanje odgovori tako. Člen 3(4) Direktive 2005/29 je treba razlagati tako, da se ta direktiva ne uporablja za posebne vidike nepoštenih poslovnih praks, urejene s pravili Unije, ki zadevnim trgovcem ne puščajo nikakršnega manevrskega prostora, kot sta obvezna uporaba energijske nalepke in prepoved uporabe dodatnih oznak, s katerimi se povzamejo ali pojasnijo podatki z nalepke.

VI. Predlog

100. Glede na navedeno Sodišču predlagam, naj na vprašanji za predhodno odločanje, ki ju je predložilo rechtbank van koophandel te Antwerpen (gospodarsko sodišče v Antwerpnu, Belgija), odgovori:

(1) Člen 3(4) Direktive 2005/29/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. maja 2005 o nepoštenih poslovnih praksah podjetij v razmerju do potrošnikov na notranjem trgu ter o spremembi Direktive Sveta 84/450/EGS, direktiv Evropskega parlamenta in Sveta 97/7/ES, 98/27/ES in 2002/65/ES ter Uredbe (ES) št. 2006/2004 Evropskega parlamenta in Sveta je treba razlagati tako, da se ta direktiva ne uporablja za posebne vidike nepoštenih poslovnih praks, urejene s pravili Unije, ki zadevnim trgovcem ne puščajo nikakršnega manevrskega prostora, kot sta obvezna uporaba energijske nalepke, določena z Delegirano uredbo Komisije (EU) št. 665/2013 z dne 3. maja 2013 o dopolnitvi Direktive 2010/30/EU Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z označevanjem sesalnikov z energijskimi nalepkami, in prepoved uporabe dodatnih oznak, s katerimi se povzamejo ali pojasnijo podatki z nalepke.

37 Glej točki 59 in 60 teh sklepnih predlogov. Naj pojasnim, da bi bil ta poskus standardizacije ogrožen na dva načina: po eni strani zaradi tveganja razlik med državami članicami pri razlagi člena 7 Direktive 2005/29, zlasti pri opredelitvi podatka kot „bistvenega“; po drugi strani pa zaradi tveganja razlik med podatki, ki jih trgovci zagotovijo v državah članicah, kjer se ta določba razlaga, kot da se z njo nalaga navedba podatkov, ki se ne zahtevajo z Uredbo št. 665/2013.

(2) Uredbo št. 665/2013 v povezavi z Direktivo 2010/30/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. maja 2010 o navajanju porabe energije in drugih virov izdelkov, povezanih z energijo, s pomočjo nalepk in standardiziranih podatkov o izdelku je treba razlagati tako, da nasprotuje, prvič, temu, da se spremenita vsebina ali oblika energijske nalepke, določene s to uredbo, in drugič, temu, da se tej nalepki dodajo oznake, s katerimi se povzamejo ali pojasnijo podatki z nalepke, zlasti da se navedejo pogoji, v katerih so bili opravljeni testi za uvrstitev sesalnika v energijski razred.